

ד. ק. הראבנות האבודה של שידוי היהדות הדתית באידופה

ב.

בפולין

אגודות הרוגנים באמריקה מעבירה לשם מכספי קרן ההצלה שלה סכומים ענקיים. וכמה זה מצער, שאנו, המהווים אוחזים בהצלת יהודים אלה, לא נהנו עד לפני חדש אפילו בפ逻טה מעוררת כספית זו.

מלבד 300 חברים מחונענתו בהונגאגראיה הנמצאים במאחנות שבאייטליה ובגרמניה קיימים בהונגאגראיה עצמה כ-35 סניפים ו-15 סניפים בטרנסלבניה. קיימים 9 קיבוצי הקשרה (250 חברים וחברה); 4 בתי נוער (180 נער ונערה); 4 בתי ילדים, ועוד מוסד מיוחד, שנתקיים במקום אחד, ובו 150 ילדים ועוד מוסד מיוחד, המשם כוותה בגרמניה. היה קיים במקום זה בית ספר וגינה מיושכלל, בית ספר עמי ויגמנסיה עברית באישור הממשל, וכל המוסד הזה נהול על ידי חבר מחונענתו, בחור בן 22.

במשך הקיץ שעבר קיימו מושבות תיירות וסמינאייזון, מתארגן עבשו על ידי שליחו של הפועל המזרחי סמינאייזון גדול. מוציאים לאור 4 עיתונים בדפוס מודפסים לשכבות-גיל שונות של חברי התנועה. אם וביא בחשבון, שהברינו בארץ זו מתקיים מים במחסור גדול באוכל ובגדים, שמעבורה אין להתקיים כנעת וההעורה הכספית היא מצערת מאוור — נובל לחאר לעצמו את הנפש שעשו למןענתו ולהדעת הדתית בכל חברי צעירים לימי, שגדלו בהקבלה לעומס התפקידים של עת צרה ליעקב.

אגודת-ישראל כבאים הטוביים...

אף בסלובاكיה נתקלנו גמישה רבבה באותה עתיה שבאוניה גאריה, חברי היו הראשונים שפתחו בתינכטת, מטבחים כשרים וכדמתה. הציגו אלינו רבים מחברי אגודה ישראל. אבל עם בואם של כספי ועוד ההצלחה של אגודה הרוגנים באmericה התחליל יצר הפירוד להשתלט על האגודים והם אף ניגשו לארגן קהילות ופדרות. ממש כבאים הם עוד לפני הגיעם לישראל למרמס.

מןעונתנו מונה שם שני קיבוצי הקשרה ושני בתי נוער וכמה סניפים נוספים. בקושיצה מונה סניף "בני עקיבא" 300 איש. נתקלטו חברי של תנועתנו מקאראפאטורים וסודטים אבל הם הולכים, לצערנו הרבה, ומתבולדים בגלל חוסר מדרכיהם. לו היו שם מודדים דתיים מתאימים היה אפשר להציג נוער דתי רב.

מצפים בזמאן לדבר ארץ-ישראל

ברומניה מונה תנועת "תורה ועובדת" הרבה סניפים. אלא. שמעטם שם מקומות הבשרה ואף אין תנועת חינוך והדרכה חזקה ויציבה. שוב אומה הפרשה של התוצאות אגודה ישראל לא מתוך הדרכה הינוכית אלא בעוזת כספי ההצלחה הפלועלים כיום ביידות אירופה והרושא דבר מובן מalias. מצפים שם בזמאן למלה: מעודת הארץ ישראל ולהדריכנו.

נדורות "בני-עקיבא" באוסטריה

באוסטריה מפוצלים השרים בין כמה אורי כיבושים. יש אורי שהמצב שם יותר גוח ויש אורי שקיים שם סבל רב. יש אורי שהאוכל רע, שהיחס ליהודים רע. וסובלים כלפיהם חברי תנועתנו ויהודים דתיים בכלל. באורי הצעמתי מעט יהודים. קיימים שני קיבוצים קטנים של "תורה ועובדת".

שרה שטרן וחבריה נודדו מקום למקום (עד כמה שיש עוד מקומות בפולין, שבהם יהודים מצוים) ואירגנו את יתר הפליטה. פעלנו ללא עורת כספית, ללא עירוד מוסרי ואירגוני מאיה מקום שהוא. הקימו סניפים, כאשר נמצא להם חלוצים וחלוות ותים. רעבו לחם, נשארו לאיפעם ללא מחסה בראש, וגנו תחת כיפת השמיים, המכילים בתוכם 250 חבר וחברה, ותשעה קיבוצי הקשרה, המכילים בתוכם 250 חבר וחברה.

בעיות הקיום הקשה

בעית הקיום קשה. בסיס הקיום של יהודי עובד בפולין כוותה הוא רופף. אבל תמיד נמצאים אלה הבחורים שיודעים למצוא את הדרך לטוד קיום זה ואת הבסיס הכספי לכך. הצלתו חברי עד עכשו להקים בפולין שני בתי נוער, שלושה בתי חילים ושני תלמודי תורה. החומר האנושי של החברים מבחינה מרובת ורחתית — טוב. הכיוון — חוצי מובהק.

בפולין ביקרו שני באי כוח וועדי ההצלה שליד אגודה הרוגנים באmericה והMOVZA של הרב רץangan. והרב רץangan מתחלכים בשמות בז'ים של נזירים. הגיל הממוצע של האוכלוסייה היהודית בפולין הוא 15–40, ילדים מעטים וזקנים כמעט אינם. על ציבור זה התחררו בהשפעה שלושה זרים: כמעט לא לפיה המציגות. הליגה (המנוהלה בהשפעת אנשי ההסתדרות הכללית בהדריכתם), האיחוד, הקהילה מהוות למשה רק בשביב האחד"ם והמורח מיען מועצת דתית עם שטח פעולה פנימי. כי מה שנוצע להשפעה כלפי השלטונות הריהי בידי הקומוניסטים ופועלן ציון טנא.

התביעה הגדולה לספרות ועתנות דתית יש תביעה גדולה לספרות ועתנות דתית שאינה מגיעה שמה. שידי היהדות הדתית וחברי תנועתנו בפרט מרגשים את עצם כבאים חג משגשג אליה משחו מספרות או עתנות דתית או ספרי יהדות. עוזה כספית, מארגנים, מדריכים, ספרות דתית, קשרים מכתבים חם ומעוד מארץ-ישראל, זאת היא משאלת חברי בפולין ומשאלת כל היהדות הדתית.

צעירים לימי שגדלו ועלו בשעת מצוקה

בהונגאגראיה הוקמה תנועה גודלה על ידי בחורים צעירים לימי, שעלו צמחו וגדלו עט הרצכים התונעתיים. אין הם מסוגם של מנהיגים רוחניים או בעלי כושר מיוחד, אבל הם נענו לבקשתם שהטילה עליהם השלגתה העלונה בשעת עריה ומזוקה. חברי תנועת "תורה ועובדת" והמורח יוכלים להגיד בלב שלהם שחלקים בהצללו שידי ההשגהה העלונה בשעת עריה קטן ופעולתם התחילה עוד ביום השואה האיום כשהובלו אחים למוות. וזה היא עובדה שבונגאגראיה התקיימו בימי ההפצצתות הקשות ביותר קיבוצים של תנועת "תורה ועובדת" והבל מWOOD שאליה שהגיעו לשם כשליחים מטעם המשותף השיקומית-כוחות זו ישראל ושאים לחברינו מעלמים עין מכל השיקומית-כוחות זו של חברי ומשתלים למעט ולטשטש את דמותה וכוחה של היהדות הדתית בתוך שידי יהדות הארץ. אלה עוד שני חברים, ואו התחילו בארגון תנועה כתנועה נפרדת מן האחד"ם. אחרי מלחמה קשה הקימה במגמתה קיבוץ דתי. הקיבוץ הדתי הראשון. כל היום עבדה לא לאות וכשבה בערב עייפה התמסרה לשיחות ופעולה מרובת וחינוכית בקיבוץ ובתוכו הנעור של שידי תנועת "תורה ועובדת" ובנ"ע עקיבא". היא נפגשה עם עוד חבר אחד מתנועת "תורה ועובדת" בודין, אהרון בקר. ויחד התחילו לארגן את תנועה. נציגו של חברינו עוד שני חברים, ואו התחילו בארגון תנועה כתנועה נפרדת מן האחד"ם. יש להזכיר שאנשי המזרחי התגנו לכך "תורה ועובדת" לבולו בתוכו את הנעור הדתי.

במשחתת האחד"ם, שיצאה בזמנה לכינוס הציוני בלונדון, לא שותף אף אחד מארגוני "תורה ועובדת". כשהשכו, לא שמרו על כל הסכם שבין חברי בלונדון. חברי באחד"ם קופחו על ידי הנהלה בכל הזדמנויות.

שכבשו הרוסים את החלק המזרחי של פולין התקטו שם כמה אלפי יהודים. אבל ביניהם לא היתה יהודות דתית. בכיאליסטוק בלבד הייתה מצויה שכיתה כשרה. לאחר כך הופיעו קבוצות הפארטיזאנים, שהכריזו על עצם כוועד להצלת שרדי הדריך לרומניה ולארכז'ישראל. הדריך לעובודה אמיצה של שני חברים מתחזנו גונעתנו גתלקטה. גם בינם קבוצה קתונה מהברית הנוצרת. קבוצת הפארטיזאנים הם שהיו ראשונים שהחangenדו אחר כך לעצם קיבוצי תנועתנו במחנות שבאייטליה.

לאחר שחרורה של כל פולין נתלקטו בה כשת אלפים יהודים, שיחדתם בגלי, ועוד כתשעת אלפיים — מעריכים — גודין מתחלכים בשמות בז'ים של נזירים. הגיל הממוצע של האוכלוסייה היהודית בפולין הוא 15–40, ילדים מעטים וזקנים כמעט אינם. על ציבור זה התחררו בהשפעה שלושה זרים: כמעט אינם. על ציבור זה התחררו בהשפעה שלושה זרים: הליגה (המנוהלה בהשפעת אנשי ההסתדרות הכללית בהדריכתם), האיחוד, הקהילה מהוות למשה רק בשביב פנימי. כי מה שנוצע להשפעה כלפי השלטונות הריהי בידי הקומוניסטים ופועלן ציון טנא. תענותה "תורה ועובדת" נשאה ללא מנהיגים. כל אלה שעמדו בראש התנועה לפני השואה ניספו, וכ skim האחד"ם. והתחיל להפיץ את הסיסמה של אחדות ישראל הציגו לה שידי תנועתנו המעתים. אבל האחד"ם הונה את חברי אלה. מטבחים כשרים לא היו בקיבוצי האחד"ם. חללו שם את השבת.

חברה-מנהיגה

שיכון להשעה לתנועת "תורה ועובדת" שנמצאה לה החברת שרה שטרן. היהת חניתת בניעקבא בלודז' לפני המלחמה. עסקנית גודלה בגיטו לודז'. נשלחה לאושווינצ'ים. ייהנום זה ושבה עם השיחורו ללודז' עיר מולדתה, שboro ורוצ'ה, ללא קרוב וגואל, בודדה, ללא משגנת ציבורי. נסכה לאחד"ם. לימים קצרים ורשה מן האחד"ם הקמת קיבוץ דתי. אחרי מלחמה קשה הקימה במגמתה קיבוץ דתי את הקיבוץ הדתי הריאן. כל היום עבדה לא לאות וכשבה בערב עייפה התמסרה לשיחות ופעולה מרובת וחינוכית בקיבוץ ובתוכו הנעור של שידי תנועת "תורה ועובדת" ובנ"ע עקיבא". היא נפגשה עם עוד חבר אחד מתנועת "תורה ועובדת" בודין, אהרון בקר. ויחד התחילו לארגן את תנועה. נציגו של חברינו עוד שני חברים, ואו התחילו בארגון תנועה כתנועה נפרדת מן האחד"ם. יי' להזכיר שאנשי המזרחי התגנו לכך "תורה ועובדת" המזונין לבולו בתוכו את הנעור הדתי.

במשחתת האחד"ם, שיצאה בזמנה לכינוס הציוני בלונדון, לא שותף אף אחד מארגוני "תורה ועובדת". כשהשכו, לא שמרו על כל הסכם שבין חברי בלונדון. חברי באחד"ם קופחו על ידי הנהלה בכל הזדמנויות.

טשטווש מושגים מתחוק השתדרות כלכלית

בבלגיה נמצאים כ-25 אלף יהודים, מcents הכלכלי הוא טוב. רבים מהם שבו לחשישת היהלומים המתחילה להתקפתם שוב ולחפות מקומה בחורה בבלגיה ובהולנד. חנועת "תורה ועבודה" סובלת במידה מסוימת ויציבה, ישום שני סנייפים עיקריים באנטוורפן ובבריסל, והוקם מוסד לעליית גוער שכולקלות עד 150 יהה, גמצאים בו לפי שעה 40 יהה.

בעיטים של יהודים קומוניסטים

בבלגיה קיים מוסד להצלת הילדיים הנמצאים בירוי זרים, אבל שליטים בו הקומוניסטים שמונגים לחינוך ציונות, חסרים שם מדריכים דתיים מארץ ישראל שהיו יכולים לרכוש השפעה מרובה.

גם בשוויין מצוים ילדים פליטים בגיל של עליית גוער הוקמים להורכה ארצישראלית, בה"ד בשוויין מונה 8 סנייפים שביהם 150 חבר וחברה.

הגולה צריכה לתפוס מקומות בראש דאגותינו

כן אנו רואים כיצד היהדות הרותית שנשארה לפוליטה באירופה — הולכת ומיטשטשת מתחוק שלוש סיבות. דוחות רגילה מתחוק "אחורות" מודומה שאחיהם משמאלי ורוצים לכוף עליהם לשם טמיעה והתחכשות דתית או מתחוק פיצול ופיגוג שחוגוי אגודה ישראלי מחדיריםפה ושם מן החוץ על ידי כספי הצלחה, שמן הדין שיחולקו באופן אובייקטיבי בהחלטה. בעיתם הגולה צריכה לתפוס עצמי מקום בראש דאגותה של הסתדרות "הפועל המזרחי" בארץ ישראל ואך של המזרחי והיהדות הדתית.

הבו יידוד

ולא עורה כספית בלבד היא הנורשת על ידי שרידי הגולה, מארץישראל, עוד גدول שכבה ויעילותה של כל מלת עידוד בעלה ובכתב (במחברים ובספרות) המגיעה למוניות ולהיהדים הדווים בכל מקום שהוא באירופה. ואם כל יהורי פליט פולח ורדי וקוק למלה נוחם זו על אחת כמה וכמה היהודי הדתי, וכפולה, ומכופלת חשיבותו של רבר ארץ ישראל העובדת.

הוועידה השנייה של המזרחי בפולין

בקראקה נפתחה הוועידה השנייה של חנועת "המזרחי" בפולין והשתתפו בה 85 אירים מ-30 סנייפים. ראש המדבירם בוועידה היו: העוזר ג' ואראהפטיג והשליח מארצישראל ד"ר קורץ, לוועד המרכז נבחרו הח"ח אטלאס, רפאולוביטש, רובינשטיין, האלברטאטן, בכיר, דרוקר ואינגרון.

התוכונגה הסתדרות המזרחי באיטליה

במכבת שנטקבל בדרך האיר מאיטליה נאמר, שנת arrangן ברומי מרכז של הסתדרות "המזרחי" באיטליה. הועד מורכב: הרב הראשי פרופ' דוד פרטאו — נשיא, הרב יצחק פריליך — יושב ראש, מרדכי חיים קיכלמאכר — סגן יו"ר וגובר, יצחק קוונשטוק — מזכיר ראשי, הרב יחיאל פישקין, שמואל טננבוישן, אליזר אלינר, מקס ורדי ושלמה שיטטלולץ — חברי הוועד. כעת נציגים אלו לאorgan סנייפים בכל ערי איטליה. החל משבוע הבא יופיעו ביולטן לרעיזון הדתילאומי בשפות עברית וידיש בעריכת יצחק קוונשטוק. . . .

הסתדרות "נחים" שאין בה כלל מן הנחמה

בסתדרות "נחים" בוגרנזה והחולט שהנעור החפשי מתחוק לקרהת הפועל המזרחי. אולם מה שנקבע לחודש וממציאות לחודש אחר כך העביר הח' מלמר החלטה שמקימים בכל סניף כייתה דתית בשם "עקיבא", בשם זה יש אף ממשו מושט ורצו לעקור את דרכו של הנעור ורתי הולוצי המאורגן בארץ ישראל. יש שם 6 קיבוצים ותים. יש כאן רצון ברור מצד חברי מפא"י לכוון לקרהת העובד הדתי שבסתדרות, ואולי זאת היא חייעת המזפון לגלוות, כי חברים שבאו מפולין ולא רצו להיכנס להסתדרות "נחים" (גוער חוצי מאוחד) לא קיבלו דירות. בכינוס שהיה לחבריו "חנועת תורה ועבודה" הוחלט לבוא בדביבים עם הנהלת "נחים" ולעמד על חינוך לקרהת הפועל המזרחי בארץ ישראל. אחרת, יעוזו את המסדרת של "נחים"

בהכשרה שניתנה ל-600 חברים לשם העלאתם לארץ היינו חברים דתים בודדים.

גם יהודי מערב-אירופה פניהם לארץ

בצՐפת נתקלו 150 יהודים נקורות מבטם של יהודים שרים מוגודת ווראי יש הベルן בין נקורות מבטם לעליה לארץ ישראל שבארצאות מערב-אירופה ביחסם לבין היהודים בצרפת מברוניה ורומניה. אולם מתחפתה בין היהודים לבין היהודים מברוניה ואוטריה ואיטליה או שבונגראה ורומניה. אולם מתחפתה בין היהודים בצרפת לבין היהודים ורומניה. אולם מתחפתה בין היהודים לבין היהודים אינטנסיבי כהכנה לקרהת א".י. יש 4 סנייפים של הפועל המזרחי, 5 סנייפים של "בני עקיבא" הפועלים יפה. ישום קיבוצי הכשרה שלנו שביכלתם לקלוט חברים נוספים.

בצՐפת מקיים הג'וינט את כל פלוגות ההכשרה שארגנו

קיימת בצרפת הסתדרות גוער צופית, שהיא מסורתית, ואפשר לקלוט לחור שורותינו הרבה גוער דתית מתחוק הסתדרות זו. אף הסתדרות הנעור הרותית "ישורון" ורזה להצטרכות לתנועה "תורה ועבודה".

בעיות השכידים בהולאנד

בஹולאנד נשארו לפלייטה 10 אלפיים יהודים יש גם יהודות דתית. אלא שביהדות דתית זו ישנן נטויות המזריכות הדרכה דתית. אישיות דתית בעלת השפעה, שתהא מקובלת עליהם הייתה יכולה להשיג גדולות בתחום יהדות דתית זו. עצוב שורות המזרחי מוחדש בארץ זו היה מביא ברכה מרובה. ברית-חלוצים-תדים פועלת שם וישנם כמה סנייפים מאורגנים. קיימת בעיה של עיזוב הי הקיילות מחודש ואירגון. אולם בעיה גודלה ומטבצת יותר היא בעיתות 4000 יהודים שם במסודת ובכתיים פרטיטים נוצריים ויש סיכויים להעברתם לידי יהודים.

באזרה הבריטי 6 קבוצות גוער דת. מלבד כמה מאות יהודים דתים, נמצאים כ-600 חולוצים. מחרמי אספהה שהומצאו לשם יש שחברינו לא נהנו מהם כלל. היהתי השליך הראשון במחנות אלה וניצבת לפני ומותן של שמי נערות צערות מרומניה בקיוביץ "בני עקיבא" במחנה שבגראץ. שחיתן בוגת 16, חיוורות, רזות, מיר לאחיה מהלה, לא כל יכול להבראה. הסתפקו שם בשלושים וכמה דיקו לחם שחור ליום. אולם עמו במיכון והדירו עצמן מהמאלות האטורות שבמטהה הכללי, מלת העידוד שהושמעה בינויהם מחייב ותי היה להם שקיוי של סם מרפא לנפשם הדוויה.

נוכחות יותר מצבם של השודדים באזרה האמריקני.

ברגנ-בלון

במחנה ברגנ-בלון שבגרמניה, במקום שנמצאים 10.000 יהודים, חברי "תורה ועבודה" מועטים. אף לנו מפתחים שם פעולה יפה ילידי שלושה אנשים מתנוועתו. לאגדות ישראל יש השפעה במחנה זה. הם אירגנו שם קהילה נפרדת ואך את בנות אגודות ישראל, בנות אלה רצו לлечת להכשרה בקיי ברכזים של "תורה ועבודה", אבל שליחי האגודה מאניריקה ואנגליה השפיעו עליהן ומנעו מזו. חומר זה של בנות הואר מעולה, חניות "בית יעקב", הדורות האבהות ל תורה ולא רץ ישראל גם יחה.

באזרור באוואריה

באזרור באוואריה ישם 4000 יהודים. זה החשוב שבכל האיזוריים לגבי אירגון שרידי היהדות. באיזור זה החארגנה הסתדרות ציונית מאוחdot. בין המארגנים חבר "בני עקיבא" בליטה, הח' מלמד מקובנה. הסתדרות ציונית מאוחdot זו ידועה בשם "נחים". תוצאות איחוד זה הוא הקיבוץ שהגע לאזרן ישראל והסתדר באפיקים. קיבוץ מגוון זה שיש בו מן השמאלי עד האגודה. על פרשה זו של קיבוץ מזור זה בארץ ישראל אין לי צורך לדבר. על הופעתו ותוצאתו יכולים לדון כאן באזריך לא כל הסבר מצור.

פרשת "המרכו לגולה"

חברינו מלמד נשאר נאמן לתנואה. יש להריגש שלאייזור זה הגיעו מלכתחילה חילים מכל הזרמים, אף למשהו מחייב רינו לא נិזון להגיאו שם. בכלל יש ליזין שהיחס מצד "המרכו לגולה" שלא סופח מלכתחילה אף חבר משלנו — כਮונן בignum הפורמאלי שכוננו מועט — ולא איששו פעלוה ופגשיהם עם שרידי היהדות הדתית. הוא מן הדברים שלא יוכפרו גם שלא מצד הדתי בלבד. יש כאן חטא גדול כלפי אפשרות של ניצול פוטנציאלי רוחני كبير לטובת אירגון שרידי היהדות באירופה ואירגון שאירית הפליטה לשם תפיקדים לאומיים כבירים, ואף יחס בלתי הוגן כלפי יהודות ותית מצד ליהדות עליונות לאזרם אירגון לא-המרכו לגולה" ושודעים שעדיין יש כל אלה שהם אחראים להמרכו לגולה" לייזון וידים לעשייה וסוף הדברים להיגלות באזרם הנכון. היהת אכן איהבנה מוחלטת בהערכת שעת היהדות עשיון.